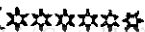

Nro. II.

A' FELS. CSÁSZAR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Pénteken Februarius 5-dik napján 1813-dik
esztendőben.

B é t s.

A' Cs. K. fegyveres seregeknél a' múlt Decem-
berben ilyen változások történtek :

Meghaltak: Feldmarschal Lientenani Ha-
ger; penzióon lévő Gen. Major Kottenberg; Ober-
sterek, Faber a' Rainer fő Hertzeg Reg. ben, Gu-
netzky a' katonai felírás' igazgatója; penzióon
lévő Májorok, St Martin és Gróf Hurtopp; ezen
utolsó mint Vadászkomendáns az elienség előtt
esett-el.

Penzióra tettettek: Feldmarschal-
Lieutenant Gróf St. Julien Ferentz Fegyvertár-
mesteri titulussal; Oberster Mac-Elligot a'
Czartorinszky Reg.ból Gen. Májori titulussal;
Oberstlieutenant Assant a' Eszterházy Reg.ból

L.

Obersteri Titulussal; *Cullaghan* a' Kotulinskiéből; Majorok: *Gollubovich* az Oláh Illiriai Reg. ből, *Mocsáry* a' Császár Huszároktól, *Struppi* a' Lichtenstein Huszároktól, mind hárman Obersteri titulussal; Kapitányok: *Gärtner* a' Galliziai kordonnál, *Folka* a' 7-dik Vadász Batalionnát, *Rüttner* a' Würtzburgi Regimentnél, *Strásay* a' Davidovics Reg.nél, *Müller* a' János fő H.tzeg Dragonyosainál, minnyájok Májori titulussal.

Feljebb mozdítottak: Feldmarschal-Lieutenant *Siegenthal* a' Császár Vasas Regimentjének második tulajdonosságá vá lett; penzió lévő Gen. Major *Kissics* az Ersébeth-Therésia Rendje keresztesévé neveztetett; Számfelett való Oberster *Piret de Bihain* a' Fröhlich Regimentjétől Regiment Komendánsá lett a' fő H.tzeg Rajner Reg.jénél; Indzsinör Oberster *Martonitz* első, Gróf *Zichy Ferentz* másod Alhadnagyokká lettek a' Magy. K. Nemes testőrző seregnél; Oberstlieutenant *Dressery* a' Simbschen gyalog Regimentjénél Oberster lett ugyan ott; Oberstlieutenant *Steyrer* a' Schwartzenberg Ulánusainál ugyan ott Obersterré; Májorok, *Geringer* a' Hessen-Homburg Huszároknál, *Haugwitz* a' Würtzburg Gyalogoknál, *Lesinsky* a' Simbschenénél, *Papp* az Eszterháziénál, *Schreibers* a' Hadi Előőrökénél. *Vécsey* a' Benyovszky Regimentjénél, Oberstlieutenantokká tétettek, mindenik a' maga Regimentjénél.

Prusszia.

Azok a' számos Frantzia Marschallok és Generálisok, kikről közelébi levelünkben írtuk, hogy a' nagy ármádától Jan. 19-dikén és 20-di

kán *Berlinbe* megérkeztek: onnét minnyájok tovább indultak külömbkülömb úton. Többszörre *Magdeburg* felé vették útjokat.

A' későbbi levelek szerint Jan. 23-dikán és 24-dikén ismét 10 Generálisok és 8 Obersterek érkeztek - meg *Berlinbe*, a' kik hasonlóképpen a' nagy ármádától jöttek. —

A' Királynak Breslauból való elutazásáról ezeket adta - ki az ott kijövő újság: — Ő Felsége 22-dikben reggel indult el Potsdamból Breslau felé az akkor nálla szolgálaton lévő Adjutánsától kísértetve. A' Korona Princz még az nap, testvérei is két nap múlva, minnyájan utánna mentek ő Felségének. A' testőrző seregek egy része már előre elutazott vala arra felé, az udvarnak elindulása után pedig annak több része is elment, a' Potsdami egyéb seregekkel egyetemben, ugyan azon úton. Státus-Cancellarius Báró *Hardenberg* a' Státustanátsos *Jordan* társaságában Jan. 23-dikán indult utánna a' Királynak.

Breslau Jan. 23-dikén: — Ő Felsége a' mi igen kegyelmes Királyunk ma megérkezett ide igen jó egészségben, és a' Királyi kastélyba szállott - bé, a' hol a' fő tiszti és polgári karok előre öszszegyülekezve várták. A' Koronaörökös is megérkezett ugyan akkor. Leírhatatlan a' lakosoknak azon való örvendezése, hogy ő F. gét magok között szemlélhetik; nyüzsögve szegyel a' nép a' kastély felé, hogy láthassa és köszönthesse ő Felségét; ezt a' nagy örvendezést bizonyította a' városnak megvilágosíttatása is.

Breslau Jan. 26-dikán: — „A' Királynak ide lett érkezése mindeneknek szíveket a' leg tisztább örömmel töltötte-el. A' katonaság azzal mutat- ta-meg Királya eránt viseltető mélyly tiszteletét, hogy estvéli 8 órakor a' fő Kormányozótól Feld- marschal Gróf *Kalkreuttól* vezéreltetvén, szövétnekek világánál a' kastély udvarára ment muzsikai parádéval, a' hol a' kü-ömbkülömb muzsikai karok tserélgetve gyönyörködtették a' jelenlévő nagy vendégeket. Ezen háromszori felkiáltás: élj szerentsésen! az egeket harsog- tatta a' muzsikának mind eikezdődésekor, mind végződésekor. A' Király azzal mutatta ki a' maga nagy meglegedését, hogy a' fő Kormányo- zót magához hívatván reá bízta, hogy nem tsak a' katonaságnak hanem a' polgárságnak is kö- szönje-meg mind ezeket az ő Felsége nevében. — Ma a' Státus-Cancellarius B. *Har den berg* is megérkezett.

Hadi Tudósítások.

Azon történetekről, a' mellyek Jan. 2-diká- tol fogva 18-dikáig, Königsbergtől fogva Marien- werdérig előfordultak, még eddig tsak diribda- rab és nem tökéletes tudósításokat adtuk-ki a' közönséges levelekből. Most már mind ezeket öszszeszemelve a' következő pontokban fejezi- ki a' Jan. 26-dikán költ, Berliui újság: — Első volt a' *Labiou* mellett Jan. 2-dikán történt ve- rekedés Orosz Generális *Schepélew* (Czaplitz) ve- zérlése alatt Fr. Gen. *Grandjean* ellen — máso- dik a' Franziáknak *Königsbergből* való el- jövele 's az Oroszoknak Jan. 5-dikére virra- dó éjjel a' Gen. *Sievers* vezérlése alatt oda lett bémenetelek — harmadik a' Gróf *Wittgenstein*'

Königsbergbe való bemenetele Jan. 7-dikén estvéli 6 óraker — negyedik az 5-dikben estve *Brandenburgnál* történt ágyúzás — ötödik a' Frantziáknak *Braunsbergből* való visszajövetele 9-dikben reggeli 4 óraker — hatodik ugyan tsak az ő *Elbingből* való eljövetelek 12-dikre vírradó éjjel — hetedik, a' Gróf *Steinheil* előnyomulása *Wohlaun* által *Wormdittbe*, 's az ő *Marienbergba* való megérkezése — nyoltzadik végezetre az Oroszoknak *Marienwerderbe* való bemenetelek, a' melly 12-dikben történt:

Ugyantsak a' Berlini újság ezeket említi azon Alsó-Vistulai történetekről, mellyek felől közlébről röviden emlékeztünk: Az a' 12 vagy 14 ezer, rész szerént gyalog rész szerént lovas emberekből álló Orosz sereg, a' melly Jan. 12-dikén *Elbingbe* bement vala, ott nem sokáig mulatott, hanem egy kisdéd csoportot hátrahagyván útját *Marienwerdernek* vette, a' hol már az előtt is mutogatni kezdették vala magokat a' széllyel száguldozó Kozákok, a' kik közül haton, a' nélkül hogy parantsolatjok lett volna, *Marienwerderbe* is bényargaltak. A' kapunál tüzet adott réájok a' Frantzia strázsá, a' mely egyiket közülök megölvén a' más ötök bé vágtattak a' városba, 's a' Frantzia sereget a' piatzon öszszegyülekezve találván, arra pisztolyaikat kisütötték, de szerentsére senkit nem értek, 's azzal a' másik kapun ismét kinyargaltak. A' Frantzia sereg, mellynek már parantsolatja volt a' város odahagyására, ezen történet után azonnal odahagyta ezen várost, 's abba az Oroszok néhány óra mulva bészállottak. Dantzkát

mint haljuk, megszállották az Oroszok; a' 10-dik Frantzia ármádának egy része és a' Grand-jean Osztálya, olyan fordulásoknak tételekben foglalatoskodnak, hogy oda bémehessenek; ez okozta a' leg újabb indítások szerint *Dirschau* mellett történt heves ágyúzást, de a' melynek kimeveteléről még semmi bizonyost nem tudunk. —

Egy Berlini más újságban ilyen levél jött ki Jan. 26-dikán: — „

„*Dantzkából*, Jan. 19-dikén. A' Tarentumi Hertzeg' vezérlése alatt lévő 10-dik Frantzia szakasz ármáda, Jan. 15-dikán megérkezett Dantzkának környékeire. Ő Exc.ja azonnal által adta mind ezeket, a' Dantzka' védelmezésire kineveztetve lévő seregek' fő vezérének Generális Gróf *Rappnak*. Azolta néhány versbéli öszszetsapások történtek; és mind ezekben megmúttatták azt seregeink az Oroszoknak, hogy itt a' hidegnek és éhségnek nintsen olyan befolyása, mint (Wilna és Smolensk között) volt. *Stuhlaundl* a' Vistula mellett megtámadta a' 10-dik ármáda' hátúljáró tsapatjának vezére az ötet kíséző Oroszokat, megölt a' Grodnói Huszárok között 5 embert, megsebesített 30-tzat, 's elfogott 28-tzat, kik között két tisztek találatának. *Rosenbergnél* is ellene állott ugyan akkor a' Generális *Bachelu* tsapatjának más része és a' Westpháliai első Régement az Orosz ágyúzó és lovas seregeknek és vissza verte őket bajonéttokkal. A' tenger és a' Vistula torka között lévő föld szorosán is meg akarták az Oroszok kerülni *Bohnsack* mellett a' Gen. *Gault* tsapatját, de vissza veretettek és sok embert vesz-

tettek. Megtanulta mind ezeken a' pontokon az ellenség azt, hogy Dantzka mellé nem lehet büntetlenül közelíteni. —

„Itt rendkívül való hideg van; a' hidegmérő 16, 17, és 18 grádsokat mutat (Reaumur szerint szólván). Ennek megfontolása arra indította a' fő Kormányozót, hogy az őrző sereget a' várba vissza vonja, hogy azoktól a' veszedelmes nyavalyáktól, mellyek ezen zsviatag időnek következései szoktak lenni, megoltalmaztathassanak. De egyéberánt is szükséges volt ezen derék seregeknek, kivált azoknak, mellyek a' Grandjean vezérlése alá tartoznak, 's a' mellyek t. t. a' Tarentumi Hertzeg' fő vezérlése alatt ily fontos szolgálatoakat tettek, arra, hogy magokat egy kevésbé kinyúghassák. A' város és a' külső erősségek egy esztendőre kívántató eleségbéli és minden ~~Begyéb~~ /készületekkel megrakattatva vannak. A' vár' fokaira 400 ágyúk szegeztettek ki minden azokhoz tartozó készületekkel együtt.

A' *Warschauer* újabb tudósítások szerint *Thorn* várát, a' hol, mint közelébb írtuk vala, az *Eckmühli* Hertzeg (M. Davoust) számos sereggel áll, olyan állapotba helyheztetik, hogy oltalmazhassa magát az Oroszok ellen.

Azok az Orosz csapatok, mellyek rész szerint a' Pomeraniai rész szerint a' Neumárki határok felé, mint iratott recognoscirozás végett kitsaptak vala, a' Vistula mellyékeire visszajöttek, 's a' víz bal partján tsak bizonyos helyeken állapodtak meg, mellyek között Bromberg

említetik név szerint. A' nagyobb érejek Pul-
tusk és Ostrolenka között állott.

Végezte a' közelébbi Kurir 232-dik lapján
félbe maradt Lengyel Proklamátziónak: —

„Hérósok, ti nem vagytok azok, kiknek a'
szerentse, minden akadályokat elhárítván elől-
lök, könnyű boldogulást szerzett, 's a' kik arra
érdemesek, hogy a' históriákban a' halhatatlan
Macedoniaiak és Római hérósok mellett foglal-
hassanak helyet: hanem azok, a' kik a' nehéz-
ségekkel szembe azokhoz mérséklett bátorságot
belyehezttévén, a' szerentsétlenségeknck a' magok
állandóságok által állanak ellent; kiket a' nyo-
morúságok nem verhetnek - le, és a' kik a' sze-
rentsének változandóságán a' magok állhatatos-
ságok által győzedelmeskednek. Az emberekben
és nemzetekben az akadályok és szerentsétele-
ségek formálják a' tapasztalást. Az ő elméjek-
nek nagysága 's az ő érdemeik a' viszontagsá-
gok között tündöklenek - ki egész fényesség-
gel. —

„Hérósok, a' ti ifjú fegyveres társaitok, kö-
vetésre való példáknak fognak tartani titeket;
szolgálatok mustra gyanánt nékitek az új tábo-
rozásban. Ti azt tselekedtétek a' hadakozás
theátromán, a' mit mi a' haza' oltárán. Míg ti
a' ti vitézkedéstek és állhatatosságtok által újabb
érdemeket fogtok gyűjteni, mi az alatt a' mi má-
radékunk' ügyét vezéreljük a' kívánt cél felé,
fárodozásunk 's mindenünknek egész addig va-
ló feláldozása által, míg csak a' haza kívántja;
fegyelem. —

„Költ *Warschauban* a' Lengyel Királyság Szövetségnek közönséges ülésében Jan. 8-dikán 1813-ban —,

„A' Szövetség Marschalja *St. Zamojsky* által.

Orosz Birodalom.

Az Orosz birodalmat, a' Koppenhágából Jan. 16-dikán indúlt levelek szerént, gyász ruhába öltöztette *Oldenburgi* Péter Fridrik György Hertzegnek halála. *Twer* városában Deczember 15-dikén múlt ki e' világból. Halála a' sok strapáziának tulajdonítatik, mellyet a' folyó háborúban szenvedett. A' világra született volt az 1784-dik esztendőben Május 9-dikén; házassági életre lépett 1809-ben Április 30-dikán a' Sándor Császár testvér hűgával Catharina Paulownával. Két fiai maradtak életben.

Petersburg Dec. 19-dikén: — „Itt tegnap mint Sz. Miklós napján celebráltatott egyszersmind *Nicolai Paulowitsch* Császári Nagy Hertzeg nevenapjának innepe, valamint szintén *Wilnáknak* visszavétetése is. Dél előtti 11 órakor öszszegyülekeztek a' Császári téli palotában az Udvari fő rangú tisztviselők, az Orosz és külső Orssági Ministerek, 's egyéb mind két renden lévő fő rangú emberek, a' végre, hogy ő Császári Felségeknek, a' Cs. Nagy Hertzegeknek, 's Nagy Hertzegaszszonyoknak szerentsét kívánjanak. A' Lithurgiának végződése után felolvasta a' Hadi Ministérium igazgatója Hertzeg Gortschakow a' Wilna elfoglaltatását illető hadi tudósításokat. Azután elkezdődött az *Ur Isten téged dítserünk*, a' melly alatt dörgöttek az ágyúk.

A' *Lembergi* újságban ilyen (már régitske) Orosz tudósítás jött-ki az Orosz seregekről: —

Az Orosz fő hadi szállás December 29-dikén *Gesnában* volt a' *Niemen* mellett. Külömbkülömb szakasz ármádák a' Gen. *Platow*, *Lanskoy*, és *Chaplitz* vezérlesek alatt, *Wilná*-nak újonnan való elfoglalása után, előnyomúltak a' *Niemen* mellé. Gen. *Platow*-nak verekedése volt *Kowno* mellett, a' hol, mint mondják 5000 embert és 20 ágyút fogott-el. Mondják, hogy Gen. *Lanskoi* is elfogott *Prény* mellett 2000 embereket és két Generálisokat. A' *Niemen* vizén külömbkülömb Orosz csapatok által menvén, előre nyomúltak a' *Vistula* mellékeire. Sándor Császár Dec. vége felé *Wilnába* érkezett, a' hol akkor a' Hertzeg *Kutusow* fő hadi szállása volt.

A' *Norimbergai* újságban ezeket olvassuk Hertzeg *Kutusow*-ak és Gróf *Wittgenstein*-nak megtiszteltetésekről: — Hertzeg *Kutusow*-ot egy gazdag brilláotos kardon kívül azzal a' Sz. György Rendel ajándékozta-meg *Sándor* Császár, a' mellyet életében még senkinek nem ajándékozott. Mondják, hogy az ő mejképe örök emlékezetnek okáért az Orosz birodalom címérebe fogna bététettni. — A' maga háládatosságának Gróf *Wittgenstein* eránt való megbizonyításául azt tselekedte a' Császár, hogy kikérte a' Grófnétól, hogy lehessen vendége egyszer. A' vendégség a' Császár' rendeléséből egy szép

palotás nagy épületben tartatott. Az egész vendégséget a Császári fő Kamarás úr intézte el; a Grófné, mint gazdaasszony nem tett egyebet, csak fogadta a vendégeket. Vége lévén a vendégségnek, 's a Császárnak 's egyéb vendégeknek eljövetelekkor onnét a gazdaasszony is elmenni akarván, tudtára adatott, hogy a palota mindenestől fogva az ő tulajdona legyen.

Würtembergi Királyság.

A Párisi *Gazette de France* nevű újságban ilyen új és hiteles tudósítás fordul elő a Király élete ellen célzó összeesküvésről: — „A Király vadászatra készült menni. Ilyenkor, azon erdőben, a hol a vadászat tartatik, deszkából egy kis kajbát szoktak csinálni, a mellyből a Király a vadakra szokott lövöldözni. Egy paraszt, ki a vadászatot megelőző estve az erdőn által ment, világosságot vett észre a kajbában, mellyre nézve arra felé kezdett menni újságkivánásból. Mikor a kajbához közelített, két embereket látott abból igen titkosan kiorsantani 's azzal sebesen elfutni. Gyanuba esvén a paraszt, megyen az erdőmesterhez, vissza mennek a kajbába, 's körülnézván, öt font puskaport, kanótzot, 's egy tolvajlámpást találtak ott, mellyek nyilvánosságosan bizonyíták a Király élete ellen intéztetett gonosz célzást. A Politzia igen nyomozza a gonosztévőket, de még nem haljuk hogy kitanúlhatta volna őket. A Király más nap estve a théátrumra menvén nagy örvendezéssel fogadtatott. A jádzők ezen történetre készített verseket énekeltek, 's azokat a nézők is véllek együtt énekeltek.

Frantzia Birodalom.

A' Hamburgi újság szerint két Frantziata-
talék ármádák organizáltak, az egyiknek
Hamburgban, a' másinak Wéselben l-szen a' fő
hadi szállása. Azon 25 vagy 30 ezer embere-
ken kívül, kékét Gen. Grenier vitt Lipsián által
Magdeburg és Berin felé a' nagy ármáda segí-
tségire, a' tenger' partjairól is még 30,000, a'
a' várakból is 20,000 emberek nyomútnak előre
a' nagy ármadához.

Rettenetes fog az a' lovas sereg lenni, mely
a' Frantzia birodalomban csak az éak-nt való
adományokból isössze szerveztetik. A' Moni-
törnek minden darabjában olyan városoknak re-
veik fordulnak elő, mellyek a' magok népeisé-
gekhez képest több vagy kevesebb lovasságot
ígértek lovasulegyütt. Az újabb ígéretek kö-
zött nevezetesebbek *Brüsszel*, a' melly 100 —
Achen, a' melly 20, *Kolonia* 40, *Nancy* 15 lo-
vast ígért mindezestől fogva. Párishoz azt a'
kegyelmességet mutatta a' Császár, hogy a' töi-
le kiállítandó 500 lovasok a' Cs. testőrző sereg-
hez adattatnak.

A' Császár és Csaszárné 6 Felségek e'útar-
tak Jan. 19-dikén *Fontainebleau* várossáta. a'
hol mint a' Párisi újságok erőssítik, néhány na-
pokot szándékoznak töiteni. Jan. 21-dikén *Con-
cert* volt ezen városban az udvarnál. A' Ró-
mai Király a' *Thuiléria* palotában maradott.